

Forsmådd tone- kunstner

28/5-91

I drøye to mannsaldre har Egil Storbekken stått på barrikadene med sin tusseffløyte og kjempet for sine folkeinstrumenter og særegne toneskatt. Selv om navnet er kjent og elsket fra landsende til landsende, føler han fortsatt at han blir forsmådd hos de finkulturelle i de akademiske kretser.

AV
PER MAGNE GRUE

Ikke en gang da NRK på søndag hyllet åtti-åringen fikk han gjennomslag for sine ønsker. Han ønsket å dra med seg krefter som han har samarbeid med opp gjennom årene. Men programlederen satte seg suverent over det tonekunstneren selv ser på som folkelig musikk og som er blitt folke-eie på grasrotplanet.

Det var i anledning tusseffløytemesterens 80-årsjubileum på fredag NRK sendte sitt jubileumsprogram. Storbekken ble feiret etter beste oppskrift tre samfulle dager til ende. Jubileumsprogrammet, som ble sendt over eteren søndag, opplevde han som litt av et antiklimaks.

— Selvfølgelig må jeg være glad for at også NRK ville beære meg. Men jeg sitter igjen med en følelse av å være forsmådd når jeg ikke fikk med de innslagene jeg ønsket. Tonekunstneren nevner spesielt samarbeidet med Ragnar Danielssen, Tor Brevik og Hindarkvartetten. Ute blant vanlige folk lever disse melodiene på en kjær plass. At de ble vraket i komponistens ønskeprogram, betegner han som utslag av akademisk snobberi.

Rik kulturarv

Egil betegner mye av tonestoffet som lever på bygdene som en verdifull kulturarv. Det representerer en identitet som man absolutt bør ta vare på. Derfor er det smertefullt når det havner på skraphaugen. Man opplever det samme innen musikken som i malerkunsten. Det er maktmennesker som bestemmer stil og retning, sier tolg-

tusseladden. De akademiske forståelsegpaerne burde gå i sitt lønnkammer og tenke over hvilken makt de representerer. I stedet for å sette seg på den høye hest, burde de heller stige ned til folkelige og ta opp ting som kan bidra til at vanlige folk gjøres kjent med for eksempel en symfonisk besetning. Det at det skrives og fremføres musikk i en folkelig stil har en oppdragende virkning. Her handler det også om ta vare på fjellbygdens egenart.

Venter på fremførelse

Storbekken forteller at han har mye liggende som venter på fremføring. Forøvrig har han erfart at dialekten også inne tonespråket er lett å ha med å gjøre. Riksmål fungerer ikke særlig godt, nynorsk er bedre, men det er dialekten som tar prisen. Akkurat nå arbeider komponisten med et Bjørn Øyan-program. Skolesjefen i Os har skrevet noen fine utflytterviser på dialekt. Dette er ting som fenger komponisten. Han må straks bortom pianoet for å klunke en smakebit. Språklriske toner, akkurat i stil med det verbale innhold. Og nå venter sakene på å bli fremført av Os Mannskor.

EF truer fjellbygdene

Uten at fjellbygdene finner sin egenart og spiller på den, tror bygdekunstneren at fjellbygdene vil havne på museum. Men det er en sjanse om bygdene står på sitt kulturgrunnlag og arbeider seriøst med det. — Da tror jeg de kan skape seg en nisje og overleve, fremholder Egil som snart pakker ned sine fløyter og drar til hytta i Søljeåsen for å blande seg med det

FRODIG SKAPERKRAFT: Over 200 låter og traller har Egil Storbekken prestert. Naturen er hans store inspirasjonskilde. Og ved den gamle Toljebua over Glåma kan han drømme seg vekk i selskap med nøkken, tusser og troll.

jublende kor av småfugler. Et alternativ for fjellbygdene må være å satse på økologisk jordbruk. Han har også skrevet en kantate om økologi, fremført blant annet i Nidarosdomen. Ennå har bygden ren luft, rent vatn og med sine rene produkter har de en sjanse til å bli en oase i en forsøpelt verden, fremholder tonekunstneren. Her ligger det virkelig en utfordring, hevder han.

I små drypp

— Er skaperevnen like frodig som tidligere?

— Det vil det nok være en overdrivelse å hevde. Uten sammenligning forøvrig får jeg si med Hamsun: Det kommer i små drypp.

Om EF-diskusjonen kveler mye, synes åttiåringen at tilværelsen har sine lyspunkter. — Jeg opplever at det er en gryende forståelse for vår nasjonale kulturskatt. Et eksempel er bunadsbruken. For 20-30 år siden var jeg nesten alene om å bære

dette stasplagget og ble sett på som en stelling. Nå bæres mannsbunaden med den største selvfølgelighet av ungdommen. Noe er nok på gang her. Lever vi i pakt med våre

kult uttradisjoner og naturen, er det håp for et livskraftig miljø også i fremtiden, postulerer opphavsmannen til Toiga-Tusseladdene.

100380